

Zadeva C-336/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

24. julij 2020

Predložitveno sodišče:

Landgericht Ravensburg (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

7. julij 2020

Tožeča stranka:

QY

Tožena stranka:

Bank 11 für Privatkunden und Handel GmbH

Predmet postopka v glavni stvari

Potrošniška kreditna pogodba – Informacije, ki se morajo vključiti – Direktiva 2008/48/ES – Pravica do odstopa – Informacija o možnosti sprožitve postopka izvensodnega reševanja sporov – Izguba pravice do odstopa – Mednarodno pravo – Pravica sodnika posameznika do vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Glede fikcije zakonitosti v skladu s členom 247(6)(2), tretji stavek, in (12)(1), tretji stavek, Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (zakon o uvedbi civilnega zakonika, v nadaljevanju: EGBGB)

- (a) Ali sta člena 247(6)(2), tretji stavek, in 247(12)(1), tretji stavek, EGBGB, v delu, kjer določata, da pogodbeni pogoji, ki so v nasprotju z zahtevami iz člena 10(2)(p) Direktive 2008/48/ES, zadostijo zahtevam iz člena 247(6)(2), prvi in drugi stavek, EGBGB in iz člena 247(12)(1), drugi stavek, točka 2(b), EGBGB, nezdružljiva s členoma 10(2)(p) in 14(1) Direktive 2008/48/ES?

Če je odgovor pritrdilen:

- (b) Ali iz prava Unije, zlasti iz členov 10(2)(p) in 14(1) Direktive 2008/48/ES, izhaja, da se člena 247(6)(2), tretji stavek, in 247(12)(1), tretji stavek, EGBGB ne uporabljata v delu, kjer določata, da pogodbeni pogoji, ki so v nasprotju z zahtevami iz člena 10(2)(p) Direktive 2008/48/ES, zadostijo zahtevam iz člena 247(6)(2), prvi in drugi stavek, EGBGB in iz člena 247(12)(1), drugi stavek, točka 2(b), EGBGB?

Če je odgovor na vprašanje 1(b) nikalen:

2. Glede informacij, ki se morajo vključiti, v skladu s členom 10(2) Direktive 2008/48/ES

- (a) Ali je treba člen 10(2)(a) Direktive 2008/48/ES razlagati tako, da je treba pri vrsti kredita po potrebi navesti, da gre za povezano kreditno pogodbo?

Če je odgovor nikalen:

- (b) Ali je treba člen 10(2)(1) Direktive 2008/48/ES razlagati tako, da je treba obrestno mero zamudnih obresti, veljavno ob sklenitvi kreditne pogodbe, sporočiti kot absolutno število ali kot absolutno število navesti vsaj veljavno referenčno obrestno mero (v obravnavani zadevi temeljno obrestno mero v skladu s členom 247 Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik, v nadaljevanju: BGB)), na podlagi katere se z upoštevanjem pribitka (v obravnavani zadevi pet odstotnih točk v skladu s členom 288(1), drugi stavek, BGB) ugotovi veljavna obrestna mera zamudnih obresti?

Če je odgovor nikalen:

- (c) Ali je treba člen 10(2)(t) Direktive 2008/48/ES razlagati tako, da morajo biti v besedilu kreditne pogodbe navedeni bistveni formalni pogoji za uporabo izvensodnih postopkov pritožbe in drugih pravnih sredstev?

Če je odgovor na katero od zgornjih vprašanj od 2(a) do 2(c) pritrdilen:

- (d) Ali je treba člen 14(1), drugi stavek, točka (b), Direktive 2008/48/ES razlagati tako, da rok za odstop začne teči le, če so bile informacije v skladu s členom 10(2) Direktive 2008/48/ES podane v celoti in vsebinsko pravilno, ne da bi bilo bistveno, ali neobstoj ali nepravilnost informacije lahko vpliva na zmožnost potrošnika, da oceni obseg svoje obveznosti?

Če je odgovor na zgornje vprašanje 1(a) in/ali na katero od vprašanj od 2(a) do 2(c) pritrديل:

3. Glede izgube pravice do odstopa v skladu s členom 14(1), prvi stavek, Direktive 2008/48/ES:

- (a) Ali se pravica do odstopa v skladu s členom 14(1), prvi stavek, Direktive 2008/48/ES lahko izgubi?

Če je odgovor pritrديل:

- (b) Ali gre pri izgubi za časovno omejitev pravice do odstopa, ki mora biti urejena v parlamentarnem zakonu?

Če je odgovor nikalen:

- (c) Ali ugovor izgube v subjektivnem smislu predpostavlja, da je potrošnik vedel, da njegova pravica do odstopa še vedno obstaja, oziroma da je pri tem, da za to ni vedel, šlo vsaj za njegovo hudo malomarnost?

Če je odgovor nikalen:

- (d) Ali možnost dajalca kredita, da kreditojemalcu naknadno poda informacije v skladu s členom 14(1), drugi stavek, točka (b), Direktive 2008/48/ES in s tem sproži tek roka za odstop, nasprotuje uporabi pravil o izgubi v skladu z načelom dobre vere?

Če je odgovor nikalen:

- (e) Ali je to združljivo z ustaljenimi načeli, na katera so nemška sodišča vezana v skladu z ustavo, in če je odgovor pritrديل, kako mora nemški uporabnik prava razrešiti konflikt med zavezujočimi zahtevami mednarodnega prava in zahtevami Sodišča Evropske unije?

Ne glede na odgovor na zgornja vprašanja od 1 do 3:

4. Glede pravice sodnika posameznika do vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 267, drugi odstavek, PDEU

Ali je člen 348a(2), točka 1, Zivilprozessordnung (zakon o pravdnem postopku, v nadaljevanju: ZPO), v delu, v katerem se ta določba nanaša tudi

na izdajo predložitvenih sklepov v skladu s členom 267, drugi odstavek, PDEU, nezdružljiv s pooblastilom nacionalnih sodišč za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 267, drugi odstavek, PDEU, in se zato pri izdaji predložitvenih sklepov ne uporablja?

Navedene določbe prava Unije

Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (v nadaljevanju: Direktiva 2008/48), zlasti člen 10(2)(a), (b), (l), (p) in (t)

Navedene nacionalne določbe

Grundgesetz (nemška ustava, GG), zlasti člen 25

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (zakon o uvedbi civilnega zakonika, EGBGB), člen 247(3), (6), (7) in (12)

Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik, BGB), zlasti členi 242, 247, 288, 314, 355, 356b, 357, 357a, 358, 491a, 492 in 495

Zivilprozessordnung (zakon o pravnem postopku, ZPO), zlasti člen 348a(2), točka 1

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Tožeča stranka je s toženo stranko 1. septembra 2016 sklenila posojilno pogodbo za znesek 21.716,33 EUR, ki je bil v pretežnem delu namensko vezan na nakup motornega vozila v avtohiši za zasebno uporabo. Pri pripravi in sklenitvi posojilne pogodbe je s toženo stranko sodelovala prodajalka. Ta je nastopala predvsem kot posojilna posrednica tožene stranke in pri tem uporabljala pogodbene formularje, ki jih je pripravila tožena stranka. V skladu s posojilno pogodbo je kupnina znašala 23.521 EUR, s posojilom pa naj bi se po odbitku pologa v višini 3000 EUR financirala preostala kupnina v višini 20.521 EUR in enkratni znesek za zavarovanje za primer neplačila v višini 1195,33 EUR.
- 2 V posojilni pogodbi je bilo dogovorjeno odplačilo posojila v 47 enakih mesečnih obrokih in z zadnjim obrokom v višini 12.522,60 EUR na dan 15. januar 2020. Posojilo je bilo tožeči stranki izplačano septembra 2016. Ta je dogovorjene obroke redno plačevala.
- 3 Glede odstopa od posojilne pogodbe pogodba vsebuje to navedbo: „Posojilojemalec lahko svojo izjavo volje za sklenitev pogodbe prekliče v 14 dneh brez navedbe razlogov. Rok začne teči po sklenitvi pogodbe, vendar šele po tem, ko je posojilojemalec prejel vse obvezne informacije v skladu s členom 492(2) BGB (na primer informacije glede vrste posojila, glede neto zneska posojila in

glede trajanja pogodbe).“ Tožeča stranka je z elektronskim sporočilom z dne 22. avgusta 2019 preklicala svojo izjavo volje glede sklenitve posojilne pogodbe.

- 4 Tožeča stranka meni, da je odstop veljaven, saj naj rok za odstop ne bi začel teči zaradi nejasnih informacij glede odstopa in manjkajočih obveznih informacij. Tožeča stranka zato od tožene stranke zahteva vračilo do sedaj plačanih obrokov posojila ter pologa, plačanega prodajalki, skupaj z obroki, plačanimi po odstopu, z rokom plačila sedmih dni po vračilu kupljenega vozila.
- 5 Tožena stranka meni, da je tožba neutemeljena, saj naj bi tožeči stranki pravilno posredovala tako informacije glede odstopa kot tudi vse obvezne informacije. Za informacije glede odstopa naj bi uporabila zakonsko določen vzorec. Pogodbeni pogoji glede odstopa naj bi torej ustrezal zakonskim zahtevam, zaradi česar naj bi se rok za odstop že iztekel. Podredno tožena stranka meni, da naj nepravilnih obveznih informacij ne bi bilo mogoče enačiti z manjkajočimi informacijami, tako da naj bi rok za odstop začel teči tudi v primeru nepravilnih obveznih informacij, pri čemer tožena stranka vsaj sklicevanje na nepravilnost informacij šteje za zlorabo pravic. Tožena stranka se dalje sklicuje na ugovor izgube, saj je do odstopa prišlo po približno treh letih.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 6 Uspeh tožbe je odvisen od tega, ali je bil odstop od posojilne pogodbe veljaven in ali se lahko dajalec kredita po potrebi sklicuje na ugovor izgube ali na ugovor zlorabe pravice do odstopa.
- 7 Veljavnost obvestila tožeče stranke o odstopu predpostavlja, da se dvotedenski rok za odstop, določen v členu 355(2), prvi stavek, BGB, v času obvestila o odstopu še ni iztekel. V skladu s členom 356b(2), prvi stavek, BGB rok za odstop ne začne teči, če kreditna pogodba ne vsebuje popolnih obveznih informacij v skladu s členoma 492(2) in 247, od (6) do (13), EGBGB. V takem primeru začne rok v skladu s členom 356b(2), drugi stavek, BGB teči šele tedaj, ko se obvezne informacije nadoknadijo. V obravnavanem primeru bi bilo treba iz nepopolnih obveznih informacij izhajati zlasti tedaj, če informacija glede odstopa ni bila pravilno posredovana ali če vsaj ena od zakonsko predpisanih informacij v kreditni pogodbi ni bila podana v celoti ali pa je bila podana nepravilno.
- 8 Tudi če so bile obojestranske pogodbene obveznosti v času odstopa v velikem delu že izpolnjene, je bil odstop načeloma še dopusten, saj nemško pravo za potrošniške kreditne pogodbe ne določa ugasnitve pravice do odstopa.
- 9 Predložitveno sodišče glede posameznih vprašanj za predhodno odločanje navaja:
- 10 Vprašanji 1(a) in (b): Sodišče je v nedavno izdani sodbi z dne 26. marca 2020, Kreissparkasse Saarlouis (C- 66/19, EU:C:2020:242), razsodilo, da je treba člen 10(2)(p) Direktive 2008/48 razlagati tako, da med informacije, ki jih je treba jasno in jedrnato navesti v kreditni pogodbi na podlagi te določbe, spada način izračuna

roka za odstop od pogodbe iz člena 14(1), drugi pododstavek, te direktive, ter da navedeni člen nasprotuje temu, da kreditna pogodba glede informacij iz člena 10 te direktive napotuje na nacionalno določbo, ki sama napotuje na druge določbe prava zadevne države članice. Predložitveno sodišče s sklicem na navedeno sodbo meni, da v obravnavanem primeru informacija o možnosti odstopa, navedena v posojilni pogodbi, vsebuje sklic, ki v smislu navedene sodbe ni dopusten. Zato se postavlja vprašanje, ali je treba ob upoštevanju te sodbe informacijo glede odstopa šteti za nezadostno in da zato rok za odstop zaradi nezadostnih informacij še ni začel teči. Posledično bi bilo treba odstop tožeče stranke šteti za veljaven.

- 11 Člen 247(6)(2), tretji stavek, EGBGB in člen 247(12)(1), tretji stavek, EGBGB, ki se dodatno uporablja v primeru povezanih pogodb, določata, da pogodbeni pogoji, ki je poudarjen in ima jasno obliko ter ustreza vzorcu v skladu s Prilogo 7 k členu 247(6)(2) in (12)(1) EGBGB, zadosti zahtevam iz členov 247(6)(2), prvi in drugi stavek, in 247(12)(1), drugi stavek, točka 2(b), EGBGB (tako imenovana fikcija zakonitosti). V obravnavanem primeru informacija glede odstopa ustreza temu vzorcu, tako da je treba v skladu z nacionalnim pravom šteti, da informacija glede odstopa nima napak.
- 12 Postavlja pa se vprašanje, ali temu stališču nasprotuje zgoraj navedena sodba Sodišča. Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija, v nadaljevanju: BGH) je ocenilo, da te sodne prakse ne more prenesti in je torej ne more upoštevati, saj člena 247(6)(2), tretji stavek, EGBGB zaradi izrecnega navodila zakonodajalca ne more razlagati v skladu z evropsko zakonodajo. BGH meni, da jasno besedilo, smisel in namen določbe in zakonodajna zgodovina nasprotujejo razlagi, ki bi bila skladna z zadevno direktivo.
- 13 Predložitveno sodišče pa dvomi, ali je to stališče združljivo s pravom Unije. Opozarja na to, da je nacionalno sodišče, kadar ni možna taka razlaga nacionalne določbe, ki bi bila združljiva s pravom Unije, v določenih primerih lahko dolžno, da nacionalne določbe ne uporabi, saj je treba pravo Unije v tem pogledu uporabiti prednostno. Predložitveno sodišče pa tudi ugotavlja, da v sodni praksi Sodišča načela, upoštevna za prednostno uporabo, niso dokončno razjasnjena, saj je Sodišče, kar zadeva Direktivo 2008/48, to vprašanje do sedaj pustilo odprto (glej sodbo z dne 21. aprila 2016, Radlinger in Radlingerová, C- 377/14, EU:C:2016:283, točke od 76 do 79).
- 14 Predložitveno sodišče meni, da za prednostno uporabo Direktive 2008/48 govori, da je cilj te direktive glede na njeno uvodno izjavo 6 odprava ovir za nastanek dobro delujočega notranjega trga. Ta cilj je na ravni primarne zakonodaje utemeljen v členu 114 PDEU. Poleg tega naj bi se z Direktivo 2008/48 v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča zagotovila visoka raven varstva potrošnikov (sodba z dne 11. septembra 2019, Lexitor, C- 383/18, EU:C:2019:702, točka 29), pri čemer je ta cilj v primarni zakonodaji naveden v členih 12 in 169 PDEU. V nasprotju s tema ciljema bi bilo, če bi se lahko v osrednjih točkah, kakršna je informacija za potrošnike glede odstopa, lahko odstopalo od standarda, zagotavljenega z zadevno direktivo.

- 15 V prid prednostni uporabi po mnenju predložitvenega sodišča tudi govori, da Direktiva 2008/48 v zvezi z informacijami, ki jih je treba ob sklenitvi pogodbe posredovati potrošniku, v členih 10 in 14 vsebuje podrobne določbe, od katerih države članice v skladu s členom 22(1) te direktive ne smejo odstopati. Če je nemški zakonodajalec od tega s členoma 247(6)(2), tretji stavek, in 247(12)(1), tretji stavek, EGBGB zavestno hotel odstopiti, potem gre pri tem za zavestno spodkopavanje Direktive 2008/48 v njenem jedrnem delu. V primeru, ko nacionalni zakonodajalec zavestno obide neko direktivo, bi bilo verjetno potrebno, prav tako kot pri kršitvi splošnih načel prava Unije, da taka direktiva neposredno velja na način, da se nacionalna določba, ki od nje odstopa, ne uporabi.
- 16 Vprašanja od 2(a) do 2(c): Navedbe predložitvenega sodišča v zvezi s tem v bistvenem ustrezajo navedbam glede vprašanj 1, 3(a) in 6 v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-187/20.
- 17 Vprašanje 2(d): Sporno je, ali vsaka netočna navedba informacij, ki jih je treba posredovati v skladu s členom 10 Direktive 2008/48, vodi do tega, da rok za odstop ne začne teči, oziroma ali to velja le za v celoti manjkajoče informacije, ne pa tudi za nepravilne informacije.
- 18 Pri odgovoru na to vprašanje je bistveno, kako je treba razumeti člen 14(1) Direktive 2008/48, v skladu s katerim rok za odstop začne teči šele po posredovanju informacij iz člena 10 te direktive. Predložitveno sodišče se nagiba k stališču, da imajo nepravilne informacije enako težo kot manjkajoče informacije, saj naj bi bilo treba potrošniku ob sklenitvi kreditne pogodbe na jasen in jedrnat način posredovati vse potrebne informacije (uvodna izjava 31 Direktive 2008/48) in z zadevno direktivo naj bi se dosegla visoka raven varstva potrošnikov (sodba z dne 11. septembra 2019, Lexitor, C- 383/18, EU:C:2019:702, točka 29).
- 19 Predložitveno sodišče meni, da ni ustrezna domneva, da mora biti nepravilnost informacije takšna, da potrošnika odvrne od njegove pravice do odstopa, kajti Direktiva 2008/48 glede na njeno besedilo ne vsebuje nobene takšne omejitve. Namen zadevne direktive, da je treba potrošniku ob sklenitvi pogodbe na jasen in jedrnat način posredovati vse potrebne informacije, jasno govori za to, da pravica do odstopa v skladu s členom 14(1) te direktive obstaja toliko časa, dokler se informacije v skladu s členom 14(1), drugi stavek, točka (b), in členom 10 Direktive 2008/48 ne posredujejo naknadno. Le s tako strogo razlago je mogoče učinkovito zagotoviti, da bo potrošnik dejansko na predpisan način prejel vse potrebne informacije.
- 20 Vprašanja od 3(a) do 3(e) zadevajo problematiko izgube pravice. Predložitveno sodišče pojasnjuje, da se izguba v nemškem pravu obravnava kot primer nedopustnega izvajanja pravice zaradi protislovnega ravnanja, pri čemer se kršitev kaže v nelojalni zamudi pri izvajanju pravice. Izguba predpostavlja, da ima upravičenec pravico, ki je dlje časa ne uveljavlja, čeprav bi jo dejansko lahko, in da je zavezanec lahko izhajal iz tega in dejansko tudi je izhajal, da upravičenec svoje pravice ne bo uporabil. Če upravičenec svojo pravico sedaj vendarle

uveljavlja, to uveljavljanje zaradi protislovnosti sedanjega ravnanja upravičenca v primerjavi z njegovim prejšnjim ravnanjem nasprotuje členu 242 BGB (dobra vera).

- 21 Po mnenju predložitvenega sodišča pa je sporno, ali se ta pravila glede izgube lahko uporabijo v primeru pravice potrošnika do odstopa v okviru potrošniške kreditne pogodbe (vprašanje 3(a)). V skladu s členom 14(1), drugi stavek, točki (a) in (b), Direktive 2008/48 se štirinajstdnevni rok za odstop začne bodisi na dan sklenitve pogodbe bodisi na dan, ko potrošnik prejme informacije v skladu s členom 10 te direktive, če ta dan nastopi pozneje kot datum sklenitve pogodbe. Iz tega izhaja, da odstop ni časovno omejen, če potrošnik ne prejme informacij iz člena 10 Direktive 2008/48. Iz člena 14(1), drugi stavek, točka (b), te direktive je poleg tega mogoče razbrati, da ima dajalec kredita s posredovanjem informacij v skladu s členom 10 zadevne direktive kadar koli možnost, da sproži začetek teka roka za odstop. Zato se zdi smiselna ugotovitev, da je ta ureditev obdobja, v katerem je mogoče izvajati pravico do odstopa, dokončna, in da poleg tega ni prostora za časovno omejitev pravice do odstopa z ugovorom izgube.
- 22 Če je izguba pravice do odstopa v okviru prava Unije dopustna, se postavlja vprašanje (3(b)), ali mora biti izguba kot časovna omejitev pravice do odstopa zakonsko urejena. Predložitveno sodišče meni, da je nedopustno, da nacionalno sodišče s sklicevanjem na dobro vero pusti ob strani jasno zahtevo v specifičnem sekundarno-pravnem aktu, ki je bila tudi prenesena. V nemškem pravu se izguba namreč opira na zakonski splošni pogoj v členu 242 BGB, ki pa ne vsebuje konkretnega dejanskega stanu izgube. Podrobnejša opredelitev nasprotno nastaja v okviru sodne prakse. Ta pravna podlaga ni pregledna, saj bistveni pogoji izgube niso določeni in se poleg tega v sodni praksi ne presojujejo enotno. S tem obstaja nevarnost, da se možnost, ki jo je nemški zakonodajalec zavestno določil, da se pravica do odstopa lahko uveljavlja brez časovne omejitve, spodkoplje z razširjeno uporabo člena 242 BGB. Predložitveno sodišče zato meni, da se izgube pravice potrošnika do odstopa v okviru področja uporabe Direktive 2008/48 ne more opreti na sodno prakso, temveč le na parlamentarni zakon, ki ureja bistvene pogoje izgube.
- 23 Dalje je treba razjasniti, kakšne pogoje pravo Unije določa za ugovor izgube v subjektivnem pogledu (3(c)). Navedbe predložitvenega sodišča v zvezi s tem se v bistvenem pokrivajo s tistimi glede vprašanja 7 v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-187/20 in glede vprašanja 4 v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-155/20.
- 24 Če je odgovor na vprašanje za predhodno odločanje 3(c) nikalen, predložitveno sodišče postavlja naslednje vprašanje, ali možnost dajalca kredita, da kreditojemalcu naknadno posreduje informacije v skladu s členom 14(1), drugi stavek, točka (b), Direktive 2008/48 in s tem sproži tek roka za odstop, nasprotuje uporabi pravil o izgubi v skladu z načelom dobre vere. Predložitveno sodišče meni, da v primeru nepravilnega posredovanja informacij v skladu s členom 10(2) te direktive sklicevanje na ugovor izgube že od vsega začetka ne pride v poštev,

kajti v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča se zavezanec ne more utemeljeno sklicevati na razloge pravne varnosti, da bi popravil položaj, ki je nastal zaradi njegove neizpolnitve zahteve v skladu s pravom Unije o posredovanju informacije o pravici upravičenca, da lahko odstopi od pogodbe (sodbi z dne 19. decembra 2013, Endress, C- 209/12, EU:C:2013:864, točka 30, in z dne 13. decembra 2001, Heininger, C- 481/99, EU:C:2001:684, točka 47).

- 25 Če je odgovor na vprašanje za predhodno odločanje 3(d) nikalen, je treba preučiti, ali je ta rezultat združljiv z načeli, na katera so nemška sodišča vezana v skladu z ustavo, in kako bi moral nemški uporabnik prava razrešiti konflikt med zavezujočimi zahtevami mednarodnega prava in zahtevami prava Unije (vprašanje 3(e)).
- 26 Institut izgube spada med splošna načela mednarodnega prava. Ta splošna načela so sestavni del nemškega zveznega prava in imajo v skladu s členom 25(2) nemške ustave prednost pred zakoni. Zato zavezujejo nemška sodišča.
- 27 Mednarodno pravo priznava možnost izgube. V mednarodnopravni literaturi pa je nesporno, da mora biti oseba, ki je upravičena do izvajanja pravice, seznanjena s svojo pravico. Zgolj zaradi nedejavnosti se pravice ne more izgubiti. V skladu s tem bi lahko nemško sodišče ugotovilo izgubo izvajanja pravice potrošnika do odstopa le tedaj, če je upravičenec vedel ali pa zaradi hude malomarnosti ni vedel, da je sploh še imel pravico do odstopa.
- 28 Če bi se torej izkazalo, da načela prava Unije, ki v primeru potrošniških kreditnih pogodb veljajo za izgubo izvajanja potrošnikove pravice do odstopa, odstopajo od zavezujočih zahtev mednarodnega prava, bi morale Sodišče v okviru področja uporabe Direktive 2008/48 pojasniti, katere določbe mora nacionalno sodišče upoštevati v primeru takega nasprotja med določbami.
- 29 Predložitveno sodišče upoštevnost vprašanj od 3(a) do 3(e) za sprejetje odločitve o sporu, o katerem odloča, povzema tako: če je izguba izvajanja pravice do odstopa v skladu s členom 14(1), prvi stavek, Direktive 2008/48
  - od vsega začetka izključena,
  - ali mora biti vsaj oprta na parlamentarni zakon,
  - ali vsaj predpostavlja nevédenje zaradi hude malomarnosti,
  - ali vsaj ne pride v poštev v primeru, ko ne pride do naknadne seznanitve,
  - ali vsaj ni združljiva z zavezujočimi zahtevami mednarodnega prava, če ni podano vsaj nevédenje upravičenca zaradi hude malomarnosti,

se tožena stranka v obravnavanem primeru ne more sklicevati na ugovor izgube.

- 30 Vprašanje 4: To vprašanje zadeva pravico sodnika posameznika, na katerega je senat prenesel odločanje o sporu, da na Sodišče vloži predlog za sprejetje predhodne odločbe. Ta pravica je v okviru nacionalnega prava sporna.
- 31 Predložitveno sodišče napotuje na dva sklepa BGH, v katerih je to grajalo, da sodnik posameznik pred predložitvijo Sodišču zadeve ni predložil senatu v odločitev o prevzemu. BGH je to ocenilo za postopkovno napako sodnika posameznika in v tem razpoznalo kršitev načela zakonitega sodnika v skladu s členom 101(1), drugi stavek, nemške ustave.
- 32 Sodišče pa je v sodbi z dne 13. decembra 2018, Rittinger in drugi (C- 492/17, EU:C:2018:1019, točka 30 in naslednje), poudarilo, da je vložitev predloga s strani sodnika posameznika, ne glede na upoštevanje nacionalnih postopkovnih določb, z vidika prava Unije dopustna. Sodišče pa je pustilo odprto vprašanje, ali se nacionalne določbe, ki omejuje pravico do vložitve predloga, ne uporabi.
- 33 Predložitveno sodišče na podlagi kogentne določbe člena 267, drugi odstavek, PDEU meni, da sodnik posameznik ne more biti zavezan k temu, da senatu predloži postopek za odločitev o prevzemu v skladu s členom 348a(2), točka 1, ZPO, če želi vložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe, zaradi česar za razjasnitev tega vprašanja prosi Sodišče.
- 34 Ne glede na obravnavani predlog za sprejetje predhodne odločbe si predložitveno sodišče pridržuje tudi možnost, da morebiti Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče, Nemčija) predloži vprašanja, ki izhajajo iz spora, o katerem odloča. Dvome ima namreč predvsem glede ustavnosti členov 247(6)(2), tretji stavek, in 247(12)(1), tretji stavek, EGBGB in ustavnosti ter skladnosti z mednarodnim pravom pravil glede izgube, upoštevni za pravico do odstopa, vsaj kar zadeva razlago, ki v zvezi s tem izhaja iz sodne prakse vrhovnega sodišča v okviru zakonodaje o potrošniških kreditih.
- 35 Predložitveno sodišče na koncu opozarja na to, da se vprašanja, ki jih je predložilo s sklepi z dne 7. januarja 2020, 5. marca 2020 in 31. marca 2020 in ki so predmet zadev C-33/20, C-155/20 in C-187/20, o katerih že teče postopek pred Sodiščem, deloma prekrivajo z vprašanji za predhodno odločanje od 2(a) do 2(c) in 3(c) in (d) iz tega predloga za sprejetje predhodne odločbe, zaradi česar predlaga združitev zadev.